

Dr. Zeliha Gizem SAYIN

**İNSAN HAKLARI AVRUPA MAHKEMESİ
KARARLARININ MEDENİ HUKUKTAKİ
KİŞİLİK HAKKI KAVRAMINA ETKİSİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1
1. TÜRKİYE’DE KİŞİLİK HAKKI KAVRAMI.....	7
1.1. Kişi ve Kişilik Kavramları	7
1.2. Kişilik Hakkının Tanımı ve Sınıflandırılması.....	9
1.2.1. Tanımı	9
1.2.2. Sınıflandırılması.....	13
1.3. Kişilik Hakkı Kapsamında Öne Çıkan Değerler ve Emsal Kararlar.....	18
1.3.1. Öne Çıkan Değerler.....	18
1.3.1.1. Vücut Bütünlüğü.....	19
1.3.1.2. Şeref ve Haysiyet.....	23
1.3.1.3. Özel Hayat	26
1.3.1.4. Görüntü ve Ses.....	29
1.3.1.5. Ad (İsim)	30
1.3.1.6. Özgürlükler.....	31
1.3.2. Emsal Kararlar	36
1.3.2.1. Kadının Soyadı ile İlgili Emsal Kararlar	37
1.3.2.2. Kişisel Verilerin Kullanılması ile İlgili Emsal Kararlar	45
1.3.2.3. Nişanın Bozulması ile ilgili Emsal Kararlar.....	51
1.3.2.4. İsim Değişikliği ile ilgili Emsal Kararlar	55
1.3.2.5. Haksız Şikâyet veya Haksız İhbar ile ilgili Emsal Kararlar	59
1.3.2.6. Unutulma Hakkı ile ilgili Emsal Kararlar.....	63

1.3.2.7. Çevrenin Kirlenmesi ile İlgili Emsal Kararlar	69
1.3.2.8. Tatilden Beklenen Faydanın Elde Edilememesi ile İlgili Emsal Kararlar	74
1.3.2.9. Çalışma Özgürlüğünü Engellemeye dair Emsal Kararlar	81
2. TEMEL HAKLARIN ÖZEL HUKUKA ETKİSİ.....	85
2.1. Temel Hakların Özel Hukuka Etkisinin Teorik Alt Yapısı	87
2.1.1. Yatay Etki Kavramı	87
2.1.1.1. Dolaylı Yatay Etki.....	89
2.1.1.1.1. Genel Olarak: Almanya Örneği	89
2.1.1.1.2. İsviçre'nin Tutumu	93
2.1.1.2. Doğrudan Yatay Etki	98
2.1.1.3. İkili Ayrıma Karşı Yaklaşımlar.....	101
2.1.2. Devletin Pozitif Yükümlülüğü.....	107
2.1.3. Türkiye ve İHAS ilişkisi.....	114
2.2. Temel Hakların Özel Hukuka Etkisine Dair Uygulamadaki Yaklaşımlar	125
2.2.1. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi.....	126
2.2.1.1. İHAM'ın Genişleyen Yetki Alanının Temeli.....	126
2.2.1.2. İHAM'ın Tutumu.....	129
2.2.1.3. İHAM'ın Genişleyen Alanında Karşımıza Çıkan Özel Hukuk İhtilaflarından Örnekler.....	133
2.2.1.3.1. Young, James ve Webster/ Birleşik Krallık Kararı	133
2.2.1.3.2. Verein gegen Tierfabriken/ İsviçre Kararı.....	134
2.2.1.3.3. Steel ve Morris/Birleşik Krallık Kararı.....	138
2.2.1.3.4. Sovtransavto Holding-Ukrayna Kararı.....	140
2.2.1.3.5. Danilenkov ve diğerleri/Rusya Kararı	141
2.2.2. Temel Hakların Özel Hukuka Etkisine İlişkin Yabancı Ülke Emsal Kararları.....	142
2.2.2.1. Genel Olarak	142

2.2.2.2. Kıta Avrupası'ndan Emsal Kararlar	145
2.2.2.2.1. Sözleşme Özgürlüğü ve Mülkiyet Hakkı	145
2.2.2.2.2. Aile Hukuku	152
2.2.2.2.3. Kişilik Hakkı	155
2.2.2.3. Denizaşırı Ülkelerden Emsal Kararlar	161
3. İHAM KARARLARINDA KİŞİLİK DEĞERLERİ	166
3.1. Yaşam Hakkı ile İşkence, İnsanlık Dışı ve Aşağılayıcı Muamele Yasağı Kapsamında	168
3.1.1. Yaşam Hakkı	168
3.1.2. İşkence, İnsanlık Dışı ve Aşağılayıcı Muamele Yasağı Kapsamında	173
3.2. Özel Hayata Saygı Hakkı Kapsamında.....	182
3.2.1. Fiziksel, Psikolojik ve Ahlaki Bütünlük	184
3.2.1.1. Bireyin Şiddetten Korunması.....	185
3.2.1.2. Sağlıklı Bir Çevrede Yaşama Hakkı	187
3.2.1.3. İtibar	192
3.2.2. Mahremiyet.....	194
3.2.3. Bireyin Kimliği ve Özerkliği	196
3.2.3.1. Cinsel Kimlik ve Cinsel Yönelim.....	197
3.2.3.2. Üreme ve Ebeveynlik.....	201
3.2.3.3. Bireyin Kökeni Hakkında Bilgi Edinme Hakkı	205
3.2.3.4. Özgün Yaşam Biçimine Saygı Hakkı.....	206
3.3. Ayrımcılık Yasağı Kapsamında	207
3.3.1. İHAS'ta Ayrımcılık Yasağı ve İHAM'ın Düzenlemeye Yaklaşımı.....	207
3.3.2. Ayrımcılık Yasağına Dair İHAM Emsal Kararları	212
SONUÇ	219
KAYNAKÇA.....	227